

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ സപ്തമസ്കന്ധേ ദശമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ സപ്തമസ്കന്ധേ ദശമോഽധ്യായഃ ॥

നാരദ ഉവാച

ഭക്തിയോഗസ്യ തത് സർവമന്തരായതയാർഭകഃ |
മന്യമാനോ ഹൃഷീകേശം സ്മയമാന ഉവാച ഹ || 1 ||

പ്രഹ്ലാദ ഉവാച

മാ മാം പ്രലോഭയോത്പത്ത്യ്വ്വ്സകൃതകാമേഷു തൈർവരൈഃ |
തത്സംഗഭീതോ നിർവിണ്ണോ മുമുക്ഷുസ്ത്വാമുപാശ്രിതഃ || 2 ||

ഭൃത്യലക്ഷണജിഹ്യാസുർഭക്തം കാമേഷ്വചോദയത് |
ഭവാൻ സംസാരബീജേഷു ഹൃദയഗ്രന്ഥിഷു പ്രഭോ || 3 ||

നാൻയഥാ ത്യേഖിലഗുരോ ഘടേത കരുണാത്മനഃ |
യസ്ത ആശീഷ ആശാസ്തേ ന സ ഭൃത്യഃ സ വൈ വണിക || 4 ||

ആശാസാനോ ന വൈ ഭൃത്യഃ സ്വാമിൻയാശീഷ ആത്മനഃ |
ന സ്വാമീ ഭൃത്യതഃ സ്വാമ്യമിച്ഛൻ യോ രാതി ചാശീഷഃ || 5 ||

അഹം ത്വകാമസ്ത്വദ്ഭക്തസ്ത്വം ച സ്വാമ്യനപാശ്രയഃ |
നാൻയഥേഹാവയോരർഥോ രാജസേവകയോരിവ || 6 ||

യദി രാസീശ മേ കാമാൻ വരാംസ്ത്വം വരദർഷഭ |
കാമാനാം ഹൃദ്യസംരോഹം ഭവതസ്തു വൃണേ വരം || 7 ||

ഇന്ദ്രിയാണി മനഃ പ്രാണ ആത്മാ ധർമോ ധൃതിർമതിഃ |
ഹ്രീഃ ശ്രീസ്തേജഃ സ്മൃതിഃ സത്യം യസ്യ നശ്യന്തി ജൻമനാ || 8 ||

വിമുഞ്ചതി യദാ കാമാൻ മാനവോ മനസി സ്ഥിതാൻ |
തർഹ്യേവ പുണ്യരീകാക്ഷ ഭഗവത്തായ കൽപതേ || 9 ||

ഓം നമോ ഭഗവതേ തുഭ്യം പുരുഷായ മഹാത്മനേ |
ഹരയേദ്ഭുതസിംഹായ ബ്രഹ്മണേ പരമാത്മനേ || 10 ||

നൃസിംഹ ഉവാച
നൈകാന്തിനോ മേ മയി ജാത്രിഹാശിഷ
ആശാസത്യേമുത്ര ച യേ ഭവദ്വിധാഃ |
അഥാപി മൻവന്തരമേതദത്ര
ദൈത്യേശ്വരാണാമനുഭുങ്ഷ്യ ഭോഗാൻ || 11 ||

കഥാ മദിയാ ജുഷമാണഃ പ്രിയാസ്ത്വ -
മാവേശ്യ മാമാത്മനി സന്തമേകം |
സർവേഷു ഭൂതേഷുധിയജ്ഞമീശം
യജസ്വ യോഗേന ച കർമ ഹിൻവൻ || 12 ||

ഭോഗേന പുൺയം കുശലേന പാപം
കലേവരം കാലജവേന ഹിത്വാ |
കീർത്തിം വിശുദ്ധാം സുരലോകഗീതാം
വിതായ മാമേഷ്യസി മുകുതബന്ധഃ || 13 ||

യ ഏതത് കീർതയേൻമഹ്യം ത്വയാ ഗീതമിദം നരഃ |
ത്വാം ച മാം ച സ്മരൻ കാലേ കർമബന്ധാത്പ്രമുച്യതേ || 14 ||

പ്രഹ്ലാദ ഉവാച

വരം വരയ ഏതത് തേ വരദേശാൻമഹേശ്വര |
യദനിനത് പിതാ മേ ത്വാമവിദ്വാംസ്തേജ ഐശ്വരം || 15 ||

വിദ്വാമർഷാശയഃ സാക്ഷാത് സർവലോകഗുരും പ്രഭും |
ഭ്രാതൃഹേതി മൃഷാദൃഷ്ടിസ്ത്വദ്ഭക്തേ മയി ചാഘവാൻ || 16 ||

തസ്മാത്പിതാ മേ പുയേത ദുരന്താദുസ്തരാഘാത് |
പുതസ്തേപാംഗസന്ദൃഷ്ടസ്തദാ കൃപണവത്സല || 17 ||

ശ്രീഭഗവാനുവാച

ത്രിഃസപ്തഭിഃ പിതാ പുതഃ പിതൃഭിഃ സഹ ത്വേനഘ |
യത്സാധോഽസ്യ ഗൃഹേ ജാതോ ഭവാൻ വൈ കുലപാവനഃ || 18 ||

യത്ര യത്ര ച മദ്ഭക്താഃ പ്രശാന്താഃ സമദർശിനഃ |
സാധവഃ സമുദാചാരാസ്തേ പുയന്ത്യപി കീകടാഃ || 19 ||

സർവാത്മനാ ന ഹിംസന്തി ഭൂതഗ്രാമേഷു കിഞ്ചന |
ഉച്ചാവചേഷു ദൈത്യേന്ദ്ര മദ്ഭാവേന ഗതസ്സുഹാഃ || 20 ||

ഭവന്തി പുരുഷാ ലോകേ മദ്ഭക്താസ്ത്വാമനുവ്രതാഃ |
ഭവാൻ മേ ഖലു ഭക്താനാം സർവേഷാം പ്രതിരൂപധൃക് || 21 ||

കുരു ത്വം പ്രേതകൃത്യാണി പിതൃഃ പുതസ്യ സർവശഃ |
മദംഗസ്തർശനേനാംഗ ലോകാൻ യാസ്യതി സുപ്രജാഃ || 22 ||

പിത്ര്യം ച സ്ഥാനമാതിഷ്ഠ യഥോക്തം ബ്രഹ്മവാദിഭിഃ |
മയ്യാവേശ്യ മനസ്സാത കുരു കർമാണി മത്പരഃ || 23 ||

നാരദ ഉവാച

പ്രഹ്ലാദോഽപി തഥാ ചക്രേ പിതൂർയത്സാമ്പരായികം |
യഥാഹ്ലഭഗവാൻ രാജന്നഭിഷിക്തോ ദ്വിജോത്തമൈഃ || 24 ||

പ്രസാദസുമുഖം ദൃഷ്ട്വാ ബ്രഹ്മാ നരഹരിം ഹരിം |
സ്തുത്വാ വാഗ്ഭിഃ പവിത്രാഭിഃ പ്രാഹ ദേവാദിദീർവൃതഃ || 25 ||

ബ്രഹ്മോവാച

ദേവദേവാഖിലാധ്യക്ഷ ഭൂതഭാവന പൂർവജ |
ദിഷ്ട്വാ തേ നിഹതഃ പാപോ ലോകസന്താപനോഽസുരഃ || 26 ||

യോഽസൗ ലബ്ധവരോ മത്തോ ന വധ്യോ മമ സൃഷ്ടിഭിഃ |
തപോയോഗബലോന്നദ്ധഃ സമസ്തനിഗമാനഹൻ || 27 ||

ദിഷ്ട്വാസ്യ തനയഃ സാധൂർമഹാഭാഗവതോഽർഭകഃ |
ത്വയാ വിമോചിതോ മൃത്യോർദിഷ്ട്വാ ത്വാം സമിത്വോധുനാ || 28 ||

ഏതദ് വപുസ്തേ ഭഗവൻ ധ്യായതഃ പ്രയതാത്മനഃ |
സർവതോ ഗോപ്ത സന്ത്രാസാൻമൃത്യോരപി ജിഹ്വാംസതഃ || 29 ||

നൃസിംഹ ഉവാച

മൈവം വരോഽസുരാണാം തേ പ്രദേയഃ പദ്മസംഭവ |
വരഃ ക്രൂരനിസർഗാണാമഹീനാമമൃതം യഥാ || 30 ||

നാരദ ഉവാച

ഇത്യുക്തവാ ഭഗവാൻ രാജംസ്തത്രൈവാന്തർദ്വയേ ഹരിഃ |
അദൃശ്യഃ സർവഭൂതാനാം പൂജിതഃ പരമേഷ്വിനാ || 31 ||

തതഃ സമ്പൂജ്യ ശിരസാ വവന്ദേ പരമേഷ്വിനം |
ഭവം പ്രജാപതീൻ ദേവാൻ പ്രഹ്ലാദോ ഭഗവത്കലാഃ || 32 ||

തതഃ കാവ്യാദിഭിഃ സാർധം മുനിഭിഃ കമലാസനഃ |
ദൈത്യാനാം ദാനവാനാം ച പ്രഹ്ലാദമകരോത്പതിം || 33 ||

പ്രതിനന്ദ്യ തതോ ദേവാഃ പ്രയുജ്യ പരമാശിഷഃ |
സ്വധാമാനി യയു രാജൻ ബ്രഹ്മാദ്യാഃ പ്രതിപൂജിതാഃ || 34 ||

ഏവം തൗ പാർഷദൗ വിഷ്ണോഃ പുത്രത്വം പ്രാപിതൗ ദിതേഃ |
ഹൃദി സ്ഥിതേന ഹരിണാ വൈരഭാവേന തൗ ഹതൗ || 35 ||

പുനശ്ച വിപ്രശാപേന രാക്ഷസൗ തൗ ബഭൂവതും |
കുംഭകർണദശഗ്രീവൗ ഹതൗ തൗ രാമവിക്രമൈഃ || 36 ||

ശയാനൗ യുധി നിർഭിന്നഹൃദയൗ രാമസായകൈഃ |
തച്ചിത്തൗ ജഹതൂർദ്ദേഹം യഥാ പ്രാകൃതനജൻമനി || 37 ||

താവിഹാമ പുനർജാതൗ ശിശുപാലകരുഷജൗ |
ഹരൗ വൈരാഗ്യബന്ധേന പശ്യതസ്തേ സമീയതും || 38 ||

ഏനഃ പൂർവകൃതം യത്തദ്രാജാനഃ കൃഷ്ണവൈരിണഃ |
ജഹുസ്ത്വന്തേ തദാത്മാനഃ കീടഃ പേശസ്ത്യതോ യഥാ || 39 ||

യഥാ യഥാ ഭഗവതോ ഭക്ത്യാ പരമയാദിദാ |
നൃപാശ്ചൈദ്യാദയഃ സാത്ത്വം ഹരേരസ്തച്ചിന്തയാ യയുഃ || 40 ||

ആഖ്യാതം സർവമേതത്തേ യൻമാം ത്വം പരിപൃഷ്ടവാൻ |
ദമഘോഷസുതാദീനാം ഹരേഃ സാത്ത്വമപി ദ്വിഷാം || 41 ||

ഏഷാ ബ്രഹ്മൺയദേവസ്യ കൃഷ്ണസ്യ ച മഹാത്മനഃ |
അവതാരകഥാ പുൺയാ വധോ യത്രാദിദൈത്യയോഃ || 42 ||

പ്രഹ്ലാദസ്യാനുചരിതം മഹാഭാഗവതസ്യ ച |
ഭക്തിർജ്ഞാനം വിരക്തിശ്ച യാമാത്ത്വം ചാസ്യ വൈ ഹരേഃ || 43 ||

സർഗസ്ഥിത്യപ്യയേശസ്യ ഗുണകർമാനുവർണനം |
പരാവരേഷാം സ്ഥാനാനാം കാലേന വ്യത്യയോ മഹാൻ || 44 ||

ധർമോ ഭാഗവതാനാം ച ഭഗവാൻ യേന ഗമ്യതേ |
ആഖ്യാന്യേന്ദ്രിൻ സമാജ്ഞാതമാധ്യാത്മികമശേഷതഃ || 45 ||

യ ഏതത് പുണ്യമാഖ്യാനം വിഷ്ണോർവീര്യോപബ്ധംഹിതം |
കീർതയേച്ഛദ്ധയാ ശ്രുത്വാ കർമപാശൈർവിമുച്യതേ || 46 ||

ഏതദ്യ ആദിപുരുഷസ്യ മൃഗേന്ദ്രലീലാം
ദൈത്യേന്ദ്രയൂഥപവധം പ്രയതഃ പരേത |
ദൈത്യാത്മജസ്യ ച സതാം പ്രവരസ്യ പുണ്യം
ശ്രുത്വാനുഭാവമകുതോഭയമേതി ലോകം || 47 ||

യുധം നൃലോകേ ബത ഭൂരിഭാഗാ
ലോകം പുനാനാ മൂനയോദ്ഭിയിന്തി |
യേഷാം ഗൃഹാനാവസതീതി സാക്ഷാ -
ദ്ഗുഡം പരം ബ്രഹ്മ മനുഷ്യലിംഗം || 48 ||

സ വാ അയം ബ്രഹ്മ മഹദ്വിമുഗ്ധ -
കൈവൽയനിർവാണസുഖാനുഭൂതിഃ |
പ്രിയഃ സുഹൃദ്യഃ ഖലു മാതുലേയ
ആത്മാർഹണീയോ വിധികൃദ്ഗുരുശ്ച || 49 ||

ന യസ്യ സാക്ഷാദ്ഭവപദ്മജാദിഭീ
രൂപം ധിയാ വസ്തുതയോപവർണിതം |
മൗനേന ഭക്ത്യോപശമേന പുജിതഃ
പ്രസീദതാമേഷ സ സാത്യതാം പതിഃ || 50 ||

സ ഏഷ ഭഗവാൻ രാജൻ വ്യതനോദ്വിഹതം യശഃ |
പുരാ രുദ്രസ്യ ദേവസ്യ മയേനാനന്തമായിനാ || 51 ||

രാജോവാച

കസ്തിൻ കർമ്മണി ദേവസ്യ മയോഹഞ്ജഗദീശിതഃ |
യഥാ ചോപചിതാ കീർതിഃ കൃഷ്ണേനാനേന കഥ്യതാം || 52 ||

നാരദ ഉവാച

നിർജിതാ അസുരാ ദേവൈര്യുധ്യനേനോപബൃംഹിതൈഃ |
മായിനാം പരമാചാർയം മയം ശരണമായയുഃ || 53 ||

സ നിർമായ പുരസ്തിസ്രോ ഹൈമീരൗപ്യായസീർവിഭുഃ |
ദുർലക്ഷ്യാപായസംയോഗാ ദുർവിതർക്യപരിച്ഛദാഃ || 54 ||

താഭിസ്ത്വേസുരസേനാൻയോ ലോകാംസ്തീൻ സേശ്വരാനൃപ |
സുരന്തോ നാശയാഞ്ചക്രൂഃ പൂർവവൈരമലക്ഷിതാഃ || 55 ||

തതസ്തേ സേശ്വരാ ലോകാ ഉപാസാഭ്യശ്വരം വിഭോ |
ത്രാഹി നസ്താവകാൻ ദേവ വിനഷ്ടാംസ്തീപുരാലയൈഃ || 56 ||

അമാനുഗൃഹ്യ ഭഗവാൻമാ ദൈഷ്ടേതി സുരാൻ വിഭുഃ |
ശരം ധനുഷി സന്ധായ പുരേഷ്യന്ത്രം വ്യമുഞ്ചത || 57 ||

തത്ത്വോഗ്നിവർണാ ഇഷവ ഉത്പേതഃ സൂര്യമണ്ഡലാത് |
യഥാ മയുഖസന്ദോഹാ നാദൃശ്യന്ത പുരോ യതഃ || 58 ||

തൈഃ സ്തൃഷ്ടാ വ്യസവഃ സർവേ നിപേതഃ സു പുരൗകസഃ |
താനാനീയ മഹായോഗീ മയഃ കൂപരസ്യേക്ഷിപത് || 59 ||

സിദ്ധാമൃതരസസ്തൃഷ്ടാ വജ്രസാരാ മഹൗജസഃ |
ഉത്തസ്ഥൂർമേഘദലനാ വൈദ്യുതാ ഇവ വഹ്നയഃ || 60 ||

വിലോക്യ ഭഗസങ്കൽപം വിമനസ്സം വൃഷധ്വജം |
തദായം ഭഗവാൻ വിഷ്ണുസ്തത്രോപായമകൽപയത് || 61 ||

വത്സ ആസീത്തദാ ബ്രഹ്മാ സ്വയം വിഷ്ണുരയം ഹി ഗൗഃ |
പ്രവിശ്യ ത്രിപുരം കാലേ രസകുപാമൃതം പപൗ || 62 ||

തേ്യസുരാ ഹൃപി പശ്യന്തോ ന ന്യഷേധൻ വിമോഹിതാഃ |
തദ്വിജ്ഞായ മഹായോഗീ രസപാലാനിദം ജഗൗ || 63 ||

സ്വയം വിശോകഃ ശോകാർതാൻ സ്മരൻ ദൈവഗതിം ച താം |
ദേവോസുരോ നരോന്യോ വാ നേശ്വരോസ്തീഹ കശ്ചന || 64 ||

ആത്മനോന്യസ്യ വാ ദിഷ്ടം ദൈവേനാപോഹിതും ദ്യയോഃ |
അമാസൗ ശക്തിഭിഃ സ്വാഭിഃ ശംഭോഃ പ്രാധനികം വ്യധാത് || 65 ||

ധർമജ്ഞാനവിരക്ത്യദ്ധിതപോവിദ്യാക്രിയാദിഭിഃ |
രഥം സൂതം ധ്വജം വാഹാൻ ധനുർവർമശരാദി യത് || 66 ||

സന്നദ്ധോ രഥമാസ്ഥായ ശരം ധനുരുപാദഭേ |
ശരം ധനുഷി സന്ധായ മുഹൂർത്യേഭിജിതീശ്വരഃ || 67 ||

ദദാഹ തേന ദുർഭേദ്യാ ഹരോദ്വിമ ത്രിപുരോ നൃപ |
ദിവി ദുന്ദുഭയോ നേദുർവിമാനശതസങ്കുലാഃ || 68 ||

ദേവർഷിപിതൃസിദ്ധേശാ ജയേതി കുസുമോത്കരൈഃ |
അവാകിരൻ ജഗുർഹൃഷ്ടാ നന്യതുശ്ചാപ്ലരോഗണാഃ || 69 ||

ഏവം ദഗ്ധ്വാ പുരസ്തീസ്രോ ഭഗവാൻ പുരഹാ നൃപ |
ബ്രഹ്മാദിഭിഃ സ്തൂയമാനഃ സ്വധാമ പ്രത്യപദ്യത || 70 ||

ഏവം വിധാൻയസ്യ ഹരേഃ സ്വമായയാ
വിധംബമാനസ്യ നൃലോകമാത്മനഃ |

വീരയാണി ഗീതാൻയശ്ചിദിർജ്ജഗദ്ഗുരോ -

ർലോകാൻ പുനാനായപരം വദാമി കിം || 71 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം

സപ്തമസ്കന്ധേ യുധിഷ്ഠിരനാരദസംവാദേ ത്രിപുരവിജയോ

നാമ ദശമോദ്യായഃ ||